

Tante Hertha

Nr. 233, 20. årgang, November 2017

Søndag d. 8 oktober klippede Katrine Kroon den røde snor for de fremmødte gæster i Nerthus. Katrine er kunstneren bag det smukke loftsmaleri i lysskakten i vores "Hall".

Vi har siden planlægningen af huset ønsket en vægdekoration, og placeringen og motivet har skiftet flere gange... Vi er SÅ glade for det endelige resultat og viser det gerne frem til gæster (men da vi ikke er et kunstmuseum men et hjem, så lav lige en aftale, hvis du vil se det :-)

Tak til Katrine for det smukke maleri.

På vegne af Nerthus *Anne-Lene*

Tante Hertha er Hertha Levefællesskabs informationsblad, som udkommer ca. d. 1. i hver måned. Redaktør: Allan Elm. Redaktionsudvalg: Helle Hansen, Per Clauson-Kaas, Ole Wadsholt og Anne-Lene Jappe.

Folk, som ikke er bosiddende i Hertha og som ønsker at abonnere, kan henvende sig til redaktøren på tlf. 3840 3402 eller pr. mail.

Deadline for stof til bladet er d. 20. i måneden før til: tante@hertha.dk eller i postkassen Landsbyvænget 2A, mærket 'Tante Hertha'. Stof, som kommer efter deadline, kan ikke garanteres bragt!

Tante Herthas mail-adresse: tante@hertha.dk.

KALENDER PÅ HERTHAS HJEMMESIDE www.hertha.dk opdateres løbende. Hertha er på Facebook (bestyres af Anne-Lene)

Forsidefoto: Fra indvielsen af anlægget omkring den smukke vandtrappe, som Nanna Ørberg har doneret. (Foto: Bernd)

HerthaKalender

November 2017

Torsdag d. 2.	Forældre møde med valg til 3+3 gr.	Kl. 19-21	Salen
Lørdag d. 4.	Lørdagscafé (16.30 Cafégruppemøde) Vinsmagning i Cafeen	Kl. 14-16.30 Kl. 19.00	Salen Cafeen (se annonce)
Mandag d. 6.	Fortællinger og billeder fra Ruslandstur	Kl. 16.00	Salen
Onsdag d. 8.	Foredrag: Hvor kommer pengene fra?	Kl. 19.30	Salen (se annonce)
Fredag d. 10.	Fællesspisning	Kl. 18.00	Salen
Torsdag d. 16.	Foredrag om det biodynamiske landbrug på Hertha	Kl. 19.00	Salen (se annonce)
Fredag d. 17.	Suppe i Cafeen	Kl. 17.30	Cafeen
Onsdag d. 22.	Fællesspisning	Kl. 18.00	Salen
Fredag d. 24.	Musik café v/Ellinor og Ole	Kl. 14 - 16	Salen (se annonce)
Onsdag d. 29.	Suppe i Cafeen	Kl. 17.30	Cafeen

December 2017

Fredag d. 1.	Fællesspisning	Kl. 18.00	Salen
Søndag d. 3.	Adventslabyrint	Kl. 16.00	Salen
Mandag d. 4.	Adventsspiral	Kl. 16.30	Salen
Torsdag d. 7.	Landsbymøde	Kl. 19.00	Salen
Fredag d. 8.	Grødnisserne kommer til Hertha	Kl. 18.00	Salen (se annonce)
Søndag d. 10.	Sild i rød kjole	Kl. 13.	Cafeen
Onsdag d. 13.	Fællesspisning	Kl. 18.00	Salen
Onsdag d. 13.	Julespil i Skivholme Kirke	Kl. 19.00	Skivholme Kirke
Torsdag d. 14.	Koncert med Marcus	Kl. 20.00	Salen (se annonce)
Søndag d. 17.	Julespil i Hertha	Kl. 16.00	Salen
Fredag d. 22.	Julespil i Hertha	Kl. 19.00	Salen
Søndag d. 31.	Nytårs aften - Hvem tager initiativ til fest?		Salen

Januar 2018

Torsdag d. 18.	Bent Nielsen: Om Herman Bang	Kl. 19.00	Cafeen
----------------	------------------------------	-----------	--------

Indhold i dette nummer:		Hertha—nu og i fremtiden	s. 15
Rubrikannoncer og aktuelt	s. 4	Østrundellen	s. 16
Præsentation	s. 8	Mere fra Ruslandsturen	s. 18
Præsentation	s. 10	Landbrugsnyt	s. 21
Kultur/fælleshuset	s. 12	Adventsspiralen	s. 23
Morgensamling i Salen	s. 14	Med ABC gennem Hertha	s. 24

Kære levedfæller

Nu er 'Hertha Kulturforening' blevet godkendt af Landsbymøde og Fællesledelsen. Det er en sammenlægning af den del af Fælleskassen, der vedrører kultur ('kulturkassen') og foreningen Hertha Sport og Fritid.

Gruppen formidler og støtter kultur i Hertha – men også gerne mere offentlige arrangementer udgående fra Hertha.

Alle er meget velkomne til at tage initiativer til kulturarrangementer (koncerter, teater, foredrag, filmforevisning etc. etc.), og Hertha Kulturforening kan tilbyde vejledning i planlægning og afvikling af et arrangement. Økonomisk dækning eller underskudsgaranti kan komme på tale, men det afhænger af arrangementets art, foreningens økonomi og timing i forhold til andre kulturarrangementer. Man kan altid søge om dækning af udgifter til traktementer (kaffe/the og kage) i relation til arrangementer.

Så hvis I har en idé til et fremtidigt kulturarrangement eller allerede er i gang med planlægning af et, så henvend jer til os, og lad os se, hvad der lader sig gøre.

Hertha Kulturforening

Søren Christensen, Morten Hauge Nielsen, Tove Vejlgard

SIDSTE LØRDAGSCAFÉ!!!!

Overhovedet ikke allersidste, men for i år.

Lørdagscafeen er ved at være en "institution", der er næsten lige så gammel som Hertha Levedfællesskab. Oprindelig skabt for at imødekomme behovet for åbent hus: her kan alle komme, nyde cafestemningen, tale med interesserede gæster udefra og medbringe egne gæster Og sig selv.

For en del af succesen er jo, at vi i Hertha Levedfællesskab selv kommer, så vi udover at hygge os med hinanden er værter, der møder de interesserede udefra. Dagen opfylder vore tanker om integration og inklusion. Det sker ikke bare i køkkenet og i forarbejdet, hvor forældre, udviklingshæmmede, medarbejdere og vi "almindelige beboere" arbejder sammen, men jo endnu mere i salen, hvor gæster udefra støder til. Så kom og hyg jer og bidrag til dagen. Af hensyn til de mange diæter er der altid sukkerfri, glutenfri og mælkefrie boller og kager udover det meget bagværk med det hele i.

Hilsen Helle

Ps. Efter novembercafeen har alle hjælpere et ret kort møde kl. 16.30, hvor vi tilrettelægger næste års lørdagscafeer og ser tilbage på det forgangne års. Har nogen lyst at være med, kan vi altid bruge flere hjælpere.

Pps. desuden vil det være en kæmpe hjælp, hvis vi kan høre om flere, der kan stå for musik ca. en halv time pr. café.

NYHED!!
GRØDNISSENE KOMMER TIL
HERTHA.

Efter 3 års pause dukker Grødnisserne op igen: **Fredag den 8. december kl. 18** i Hertha hus's sal.

Vi byder på hyggelig atmosfære og stemning.

For 25 kr. får du hjemmelavet grød, smørklat, kanel og sukker, ½ nisseøl og saftevand.

OBS. Vil du være med så **tilmeld dig, tirsdag 5.dec, onsdag 6.dec. eller torsdag 7.dec.** mellem kl. 14.30-17 i Herthahus's foyer. Vær stille, husk på, du er på besøg.

På bordet ligger en masse "manilla"-kort med numre. Du skriver dit navn på bagsiden og du har nu tilmeldt dig. Du betaler først fredag ved ankomsten.

Hvis du ønsker **laktosefri grød**, (mælkefri) skriver du LAK ud for dit navn.

Gæster er også velkomne.

Husk medbring eget glas og service.

Grødnisserne er: Bente og hjælpere, der dækker bord. **Karen Wadsholt**, der spiller jule- nissesange. **Tyge, Gitte, Kamala og Jytte**, der laver frisk grød.

Kom lidt før kl. 18.

Grøden laves efter **en gammel dansk nisseopskrift:**

Til 8 personer bruges 2 liter vand, som bringes i kog, derefter tilføres 2,5 dl. grødris. Koges i ca. 50-60 min. Efter kogningen røres lidt salt i, og ca. ½ liter piskefløde tilsættes. Anbringes i fars/mors dyne, til den skal serveres.

NB: mælk, der koges længe, er svær at fordøje, derfor bruger vi vand + fløde.

På glædeligt gensyn

Bente, Karen, Tyge, Gitte, Kamala og Jytte.

NB: Overskuddet går til noget fyrværkeri til nytårsaften.

LEJER SØGES TIL DELELEJLIGHED I HERTHA

Henvendelse til Mira Kristin Bjørke Mobil 2758 3898

Hertha Kulturforening byder på et FOREDRAG

Onsdag 8.11.2017 kl.19.30

Hvor kommer pengene fra?

En inddragende aften med plads til samtale og debat.

En meget lille procentdel af den samlede pengemængde i Danmark er kroner trykt af Nationalbanken. Resten er opstået ud af ingenting... tastet ind på vores konti via bankrådgiverens tastatur som gæld med forventning om tilbagebetaling. Hvad betyder det for vores økonomi og ikke mindst for vores liv?

Entré: 20 kroner

Herthahus (salen), Hertha Levefællesskab

Landsbyvænget, Herskind.

Julius Graakjær Grantzau,
født 1983.

- Medlem af Alternativet, Gode Penge og Betal med Djurs
- Interesse for dyrkning af frugt, bær og grønt
- 2017 Selvstændig iværksætter, i dag med IT-virksomhed

Vel mødt ! -
Hertha Kulturforening

Koncert

Den 14.december kl. 20 vil jeg gerne holde en koncert med mine egne sange. Genre: Opløftende folk pop.

Vi bliver tre, der spiller på guitar og en på kahon (en lille kasse, som man kan tromme afdæmpet på). Koncerten varer en time.

Det vil koste en 50'er, og pengene kommer til at gå til et eller andet velgørende, der ikke er bestemt endnu. Der er 100 billetter. Alle er velkomne, men max. 100.

K.h. *Marcus*

HERTHA
LEVEFÆLLESSKAB

FOREDRAG

om det
biodynamiske Landbrug
på Hertha.

Lars Landmand vil give
os et indblik i arbejdet
på marker og i stalden.

torsdag d. 16/11. kl. 19⁰⁰
i Herthas sal!

- FRI ENTRÉ -

Der vil være Kaffe & Kage
efter foredraget

arr.: Hertha støtteforening

LANDSBYVÆNGET 14, HERSKIND, 8464 GALTEN - TLF. 8695 4520
LANDSBYFONDEN - Samme adr. og tlf. nr! - GIRO NR. 706 3078 - SE. NR. 1708 3082
BANK: ANDELKASSEN MERKUR, AALBORG - TLF. 9810 1835

Præsentation: Helene, Brian, Kiran og Aviaya

Sankt Hans dag fik vi nøglerne til vores nye bolig på Landsbyvænget 19C. Det var noget af et skift fra at bo i lejlighed på anden sal. Nu kan vores børn, Kiran på 6 og Aviaya på 3, løbe ud og lege – (næsten) når det passer dem, og vi stornyder alle 4 vores nye "hood".

Kiran er startet i BH-klasse på Steinerskolen i Skanderborg og følges med de andre børn i skolebussen. Han har allerede knyttet mange gode bånd med andre børn og voksne i Hertha, og elsker friheden til blandt andet at kunne cykle rundt – lige som han vil.

Aviaya nyder at følges med lille Johannes (Amalie & Mortens) i "Børnehaven" hos Kirsten og Simon i Stjernehuset. Det er et lille biodynamisk landbrug i Lading, der samtidig har børnepasning for i alt 5 børn. Aviaya elsker de små "detaljer" i Hertha. At finde skovjordbær, plukke æbler, malke køer og at se, at gulerødderne ikke længere kommer fra en pose men op af jorden.

Begge børn har gået i Steinerbørnehaven Solhjem i Århus og oplever derfor en dejlig genkendelse af alle rytmer og traditioner i deres nye BH og BH-klasse.

Brian og jeg er begge yogalærere og ejer sammen med to partnere www.Yogavivo.dk. Det er et online streaming-univers, hvor du kan lave yoga, meditation mv. I vores dagligdag arbejder vi en del hjemme på PC'en, og så underviser vi nogle enkelte firmayogaklasser i Århus Kommune. Brian er uddannet danser og koreograf, og har af og til konsulentarbejde i virksomheder med bla. teambuildning, kropslig kommunikation og mindfulness. Jeg er oprindeligt uddannet sanger og sanglærer på konservatoriet i København, men de sidste snart 10 år har det udelukkende handlet om yoga.

For tiden er vi begge optagede af Systemisk opstilling – også kendt som familie-opstilling/konstellation. Vi tager pt. en basisuddannelse sammen og mærker en stor tiltrækning mod måske også at tage en certificeringsuddannelse.

Vi er meget taknemmelige over den varme velkomst, I alle har givet os her i Hertha-oasen, og vi er allerede faldet mere til, end vi havde håbet på :-)
Vi glæder os til at lære Jer alle meget bedre at kende.

Kærlig hilsen
Helene & Co.

Россия

I september deltog 14 beboere og medarbejdere i
"First World Congress for Persons with Disabilities"
i Yekaterinenburg i Rusland.

Mandag d. 6. november kl. 16.00 i salen vil vi vise billeder og fortælle om rejsen, hvor vi bl.a. besøgte et antroposofisk værksted med op til 50 dagbrugere, som overlever på gode medarbejdere, en stærk pionerånd og meget små penge.

Anne-Lene

Vinsmagning

Økologiske og Biodynamiske Vine

I samarbejde med **SuperBrugsen** i Herskind arrangerer vi igen en hyggelig aften med lækker vin og dejlig Tapas.

Lørdag den 4. november kl. 19.00
i caféen

Pris 195,- (Kan 25 gløder - biodele tilsmekning ved at MobilePay beløbet til 40 34 51 34 eller købt med beløbet i min postkasse, nr. 26 Husk ram med tilsmekning)

Håber vi ses
Anne-Lene & Peter

Nye på Hertha

- Selvom vi slet ikke føler os nye længere.

Konrad på 7 år og jeg flyttede ind hos Anne-Lene og Victor for mange måneder siden.... Men med adresse på Samsø, hvor jeg arbejder. Jeg arbejder stadig på Samsø, men nu er der kommet navn på postkassen....

Jeg hedder Peter Krebs, er 48 år, opvokset i Aarhus, uddannet indkøber ved JYSK og haft eget reklamebureau i mere end 20 år.

Konrad går på Forældreskolen inde i Aarhus og bor halv tid hos sin mor på Frederikbjerg. Konrad er allerede helt vild med den frihed og de muligheder der findes for børn, her på Hertha.

Anne-Lene og jeg har kendt hinanden siden vi, for mange år siden, gik på Rudolf Steiner Skolen i Aarhus. Det lå bestemt ikke i kortene at vi skulle ende op sammen - eller på Hertha... smil.

- Karma griner nok lidt.

Anne-Lene og Peter - og alle vores dejlige unger. (fra venstre: Peter, Kristian, Katrine, Anne-Lene, Konrad, Nicklas, Julie (Nicklas' kæreste) Stine (Victor's kæreste) og Victor.

Ud over Konrad har jeg; Katrine på 23 år og Kristian på 21 år, der begge bor inde i Aarhus. De kigger ofte forbi Hertha, typisk til søndagshygge.

Professionelt er jeg ansat på Samsø Posten, og står for udgivelsen af et turismagasinet, 14 gange om året. Derudover laver jeg alt grafisk arbejde, skilte, bil-reklame, mm. Ved siden af jobbet driver jeg en lille plast-produktion. Kasser, montre, møbler i acryl og PVC. Mest til butiksinretning, laboratorier og lignende.

Jeg er helt vild med selvforsyningstanker og fællesskabet bag Hertha. Jeg forsøger at lære mere om de antroposofiske tanker og stor fan af hvad jeg ser herude i hverdagen.

Sammen med Michael mejerist eksperimenterer jeg med osteproduktion. Håber at vi en dag kan præsentere vores egen "Tomme de Hertha". (Mild frisk-mælks-ost efter ældgamle alpe-hyrde-principper).

Ud over kærligheden til Anne-Lene er den største gave jeg har fundet her på Hertha, glæden ved at få en krammer af Heino
- Det er ægte livskvalitet.

Peter

Musik-Café i SALEN fredag den 24-11-2017 kl. 14-16

I anledning af min overgang til borgerløn/pension – inviterer Ellinor og jeg vores voksne Hertha-levetfæller til kaffe og kage i SALEN. Det musikalske leveres af vores to venner fra Dortmund, Barbara og Kristian.

De har gennem flere år flittigt øvet sig i bl.a. populære danske sange OG kære venner: I vil blive inviteret til at synge med på nogle af sangene.

Denne afdeling slutter kl. 16. Herefter samles vi udenfor Herthahuset til en musikalsk overraskelse.

Kl. 16 inviteres Herthas børn til at være med til musikken og til en lille udendørs servering til alle.

Husk varmt tøj. Musikken spiller ca. ½ time.

Vel mødt

Ellinor & Ole

Hvordan kommer vi videre med Kultur-/Fælleshuset?

Der er sagt og skrevet meget om Kultur-/Fælleshuset det seneste års tid, men hermed alligevel et par brikker, der forhåbentlig kan bruges i det svære puslespil. Jeg vil allerførst gerne sige tak for det arbejde, som den nuværende gruppe og ikke mindst arkitekt Leif Hansen har lagt i processen – men ja, jeg savner personligt nogle flere kvadratmeter, bl.a. til et åbent café- og butiks-område mod vejen, til et indbydende indgangsparti, til et større pedelværksted, og til bedre overnatningsmuligheder i.f.m. arrangementer. Mit håb er kort sagt, at vi kan finde nogle flere kvadratmeter, så Kultur-/Fælleshuset vender sig både 'indad' mod stedets brogede behov og også 'udad' til en dialog med omverdenen.

Lad os starte med udsigten fra de lejligheder mod nord, der bliver berørt af Kultur-/Fælleshuset. Allerede da lejlighederne blev bygget, var det planlagt, at der ville komme et Kultur-/Fælleshus i forlængelse af cafeen. Jeg mener dog, at der skal tages et stort hensyn til denne udsigt, så de ønskede kvadratmeter skal ikke findes ved at gå opad. I det seneste bygnings-udspil, der blev præsenteret på et Landsbymøde, er tilsvarende i stedet valgt at gå nedad, med en underetage med et større eller mindre kælderpræg.

Tegningen viser den nuværende cafe-bygning, uden den kommende bygning. Mod nord er der ikke mange kvadratmeter at vinde, så tilbage er kun øst og syd. Mod øst møder bygningen den nuværende, højt skattede legeplads. Er det her ikke muligt og overkommeligt – som jeg ser det ud af tegningen – at vinde en hel del kvadratmeter ved at samle legepladsen en smule, og flytte den længere mod øst?

Mod syd er der stadig relativt god plads, med masser af kvadratmeter. Men lad os prøve at tænke længere ud af boksen – er det muligt at flytte en del af legepladsen til vestenden af Østrundellen, med den klare forudsætning at børnene stadig både kan ses og høres fra Kultur-/Fælleshuset? Er det muligt allerførst at flytte den el-boks, der er umanerlig dårligt placeret på ve-

jen? Er det derefter muligt at lave en mindre ændring af vejføringen og parkeringspladserne, så en ny, mindre legeplads er synlig i kort afstand fra Kultur-/Fælleshuset?

Eller hvad med at flytte hele bygningen ned ved siden af stalden? En fordel ved dette er, at der kan laves parkeringspladser på Engvej tæt på bygningen. En bagdel er, at den gode udsigt for de bagvedliggende bliver svækket. Og jo, det vil kræve en ændring af Lokalplanen.

Eller hvad med at udvide den nuværende Sal i Herthahus og skabe rammer, der i det daglige vil give en styrket forbindelse mellem Bofællesskaberne og de private, kort sagt styrke vores 'interne inklusion'? Dette kan rent praktisk gøres med en lidt ændret vejføring.

Sidst men ikke mindst vil jeg gerne slå et slag for den 'eksterne inklusion', stedets udveksling med det omgivende samfund. Her må jeg komme med en personlig bemærkning. For snart mange år siden boede jeg på en højskole i 2 år, og kom derfra med et urokkelig tro på værdien af det levende ord og fysiske rum til menneskemøder. Her vil det handle om alt lige fra at mødes med Herskind-naboer til kortere kurser om bistader, kompostering, integration og spiritualitet. Det handler simpelthen om at være en naturlig del af det samfund, som vi er en del af. Rammerne til alt dette skal i så fald skabes nu, det er for sent om 10 år at konstatere, at vi lavede rammerne for snærende både til det indad- og det udadvendte.

Med bedste hilsen

Jens-Otto A.

Velkommen i den gamle biograf.....

KIKHULLET genåbner!

Program:

Mandag den 6.11. kl. 19.30: Den Grønne Cykel.

En dejlig iransk film om en lille pige og hendes store drøm: den grønne cykel, som hun så gerne vil eje. Danske undertekster.

Onsdag den 29.11. kl. 19.30: Bag Blixens Maske. En meget spændende og fascinerende dokumentarfilm om Karen Blixen forhold til litteraturprofessor Aage Henriksen, som havde diabolisk/'okkult' karakter. Filmen er lavet af Aage Henriksens søn, filminstruktør Morten Henriksen. Før filmen vil der være et kort oplæg om Aage Henriksen ved Tove Vejlggaard. Hvis andre har kendskab til Henriksen eller Blixen, er de velkomne til at bidrage.

Tirsdag den 12.12. kl. 19.30: Halløj i Operaen. Så skal vi grine til Marx Brothers højt priste film. Den er nok ikke på WHOs kulturarvsliste, men næsten. Sort/hvid fra 1935, danske undertekster.

Kikhulsgruppen: Tommy, Kirsten, Thyge og Tove V.

Man er velkommen i gruppen, og velkommen med filmforslag.

Morgensamling i Hertha

Når vi om morgenen i salen samles i en kreds i alle urformers symbol, solens tegn – står vi hver især i cirkelns kosmiske periferi, og med vor bevidsthed dannes et fælles punkt i kredsens midte.

Vi vælger at slå dette punkt an med tre slag på den store klangskål, der sender toner tilbage fra punkt til periferi.

Et magisk øjeblik, hvor vi en kort stund er i vort højere jegs urbegyndelse.

Rudolf Steiners ugevers læses op, hvor billeder af mikro- og makrokosmos i ordbølger væver mellem hinanden.

Så deles sangbøgerne stille ud, og musikken og toner fra den danske folkesang lyder i rummet, frembragt af alle vore forskellige stemmer i kredsen i en fælles hjertelig stemning. Sangen slutter, og bøgerne samles sammen – stadig i stille bevidsthed.

Vi mærker, at vi sammen har skabt en magisk stund – et øjeblik, hvor man måske kan fornemme, at andre verdener deltagende er til stede.

Denne stund – disse 3-4 minutter – fylder os med mod og mulighed for at møde dagens opgaver og udfordringer, når arbejdsskemaet og kalenderen læses op og fortæller, hvad den nye dag bringer.

Vi tager så alle hinanden i hænderne og slutter den magiske kreds med at sige "God arbejdslyst"

Foto: Ole W.

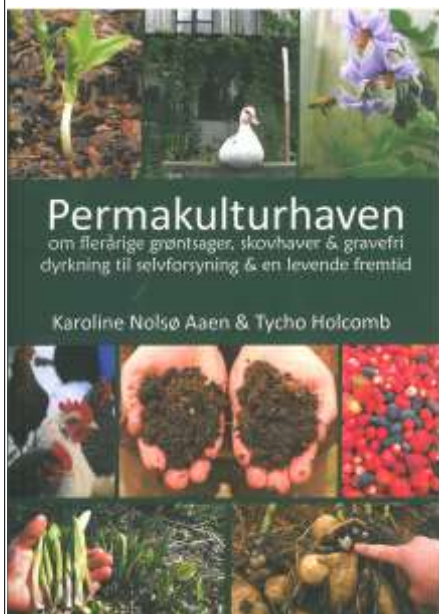
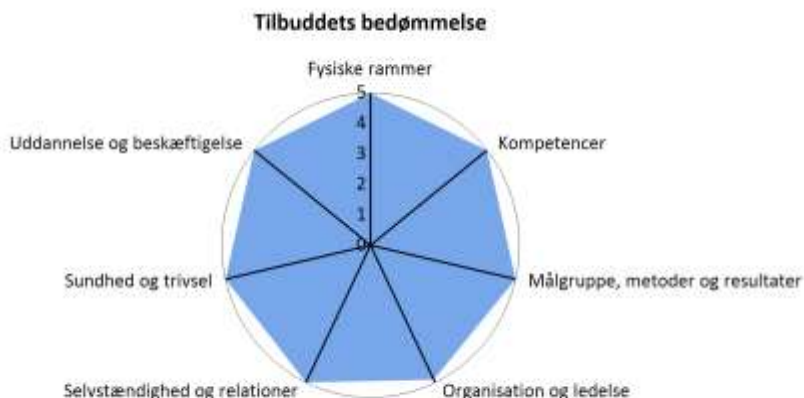
En kort, men vigtig tilbagevendende begivenhed. En morgenseance, hvor toner taler fra menneskets urbegyndelse og ind i hverdagsvirkeligheden, "hvor sjælen kan spejle sin tanke, følelse og viljes impulser" (R.S.) og menneskebilledet bliver et synligt hverdagsmål for alle i salen

Per C-K

SocialtilsynMidt indstiller Hertha til godkendelse med topkarakter

I en 36 sider lang rapport beskriver og argumenterer tilsynet for deres konklusion. Rapporten bliver senere lagt ud på hjemmesiden.

Topkarakteren 5 på alle parametre. Tillykke Hertha!

Bogtilbud

Jeg har lige afsluttet et to-ugers permakulturkursus hos Tycho og Karoline på Friland, som har givet mig rigtig meget. I den forbindelse har vi fået et tilbud på deres nye smukke bog, som er fuld af brugbar information (uddrag fra indholdsfortegnelsen: Dyrk naturen, gravefri dyrkning, jord, design din urtespiral, mikroklima, vand i haven, dyr i haven, enårige afgrøder, flerårige grøntsager, skovhaven, planteportrætter m.m.m).

Bogen er på 285 sider, og som sagt propfuld af gode råd til en anderledes have dyrkning med vægt på spiselige flerårige grøntsager.

Vi har fået et tilbud: Hvis vi kan samle 20 bestillinger koster bogen kr. 200 (mod 240 + porto i løssalg).

Send mig en mail med din bestilling, så formidler jeg: allanelm@gmail.com

VEJE IND FRA BÅDE VEST

OG ØST!

MALE

COMFORT

MODERN FULDTÆK

Modtaget fra Jonathan

Flere indtryk fra verdenskongressen i Rusland

(Red. beklager, at der i dette nummer ikke blev plads til nogle af de mange billeder, vi har modtaget fra Ruslandsturen. Det vil vi forsøge at råde bod på i næste nr.)

"Vi var mange, som var på en tur rundt i byen, nogle var med på et mine-ralmuseum."

"Vi så kirken og hørte om zar-familien, som en gang blev dræbt nede i en kælder i det hus, der engang stod, hvor kirken nu står, hvid med gyldne tårne."

"Det var ikke så meget det vi lavede, der var interessant, men dem vi var sammen med."

"Deltagerne var mange og der var både døve og blinde."

"Jeg syntes det var synd for dem!"

"Nogle manglede lemmer, arme eller ben, alligevel kunne de lave akrobatik, kunne danse og lave noget smukt." "Der var stor variation."

"Dem, der lavede akrobatik, tog deres proteser af, og de kravlede på hinanden med deres stærke overkrop."

"Der var et dansestykke med en god fe."

"Der var dem i det røde tøj...!" "Der var også en, der tryllede."

Udflugt

"Der var en udflugt til grænsen ved Uralbjergene. Vi stod med det ene ben i Asien og det andet i Europa. Vi rørte ved en statue, det var der tradition for man skulle, når man var der.

Vi fik brød, som vi dyppede i salt, inden vi spiste det.

På vej tilbage var vi oppe på énoghalvtrindsstyvende etage i det hus, hvor vi spiste sushi den første aften.

Derfra var der en flot udsigt over Yekaterinburg".

Morten Kragh

Arbejdsgrupper

Der var en arbejdsgruppe med emaljearbejde, som Anne-Lene & Ruben (fra Norge) stod for.

"Vi lavede emaljesmykker på kobberplade med sølvtråd og emaljepulver. Kobberpladerne blev klippet til med en pladesaks, sølvtråd blev lagt ovenpå, og emaljepulveret blev lagt på og brændt, lag på lag som et slørmaleri på glas.

Der kom fine resultater ud af det, og alle deltagerne fik lavet et eller flere smykker til at tage med hjem.

Der var en udfordring i transporten til og fra værkstedet, og den ene dag måtte hele gruppen tage metroen, da en anden gruppe havde taget vores bus. "

Anne-Lene

Social land-art og apfelstrudel-bagning.

Vi var sammen med mange søde og sjove mennesker.

Første dag gik vi tur i parker og fandt ting. Vi tegnede mandalaer med kridt og udfyldte dem med de ting vi havde fundet.

Vi lavede nogle stykker rundt omkring og så endte vi ved en kirke. Derinde så vi en præst, der messede og et brudepar der blev velsignet. Bruden velsignede Arnannguaq og ønskede hende et langt, lykkeligt og godt liv, på russisk!

Inde i kirken skulle kvinder have tørklæde på.

Bagefter kom der endnu et brudepar og fik taget brudebillede. Så kom der endnu et, hvor han/ brudgommen kom på en hvid hest. Bagefter kom endnu et par..

På 20 minutter havde vi oplevet 4 brudepar i forskellige udstyrsstykker fra enkelhed til marengs-flor med blonder og flæser.

Den næste dag blev gruppen væk for os, for vi faldt vi i snak med en fra Schweiz, som vi fulgtes med. (De skulle have bagt østrigsk æblekage). I stedet gik vi på opdagelse i de andre arbejdsgrupper/værksteder.

Der var et hatte-værksted, hvor Ditte og Sune arbejdede.

Et malerværksted, hvor Sara og Stine var med. Der var et sted, hvor der blev malet på birkebark og et andet sted blev der arbejdet med karte-flor.

Vi så russisk servietkunst-foldning og vi så folkedans nede i sportspaladsets store forhal.

Arnannguaq fik en god veninde og snakkede meget med en volontør.

Der blev udvekslet mailadresser blandt andet med en russisk pige i pink.

Arnannguaq og Katrine.

Hattemageri

Stof og saks

Cirkler og kvadrater

Nål og tråd

Fjer og pailletter

Uld og filt

Slør og dukker

Hvidt og lyserødt

Brunt og rødt.

Kærestedukker og hatteslør

Filmhold og russiske damer

Knus og kram

Smil og tårer

Afskedsgave og glæde

Flere tårer og taknemmelighed.

Jeg blev så glad og lykkelig

Med min gave,

Min hat og min blå ballon.

Fra Ditte og Sunes værksted

Fortsættelsen af Stine og Saras dagbog fra Yekaterinburg

D.11/9

Stod vi op og spiste morgenmad. Kl. 12 blev vi hentet af en taxa, som kørte os til et stort indkøbscenter, hvor vi fik købt gaver og souvenirs, Babuska og mere. Vi var ude og spise, og om aftenen kørte vi til et teater, som hedder Kolyada-theater, det betyder jul. Ejeren var en sød mand, både vi og ham og hans medhjælper var meget snaksalige. Teaterstykket var sjovt og handlede om to, der ikke måtte få hinanden—tror vi, for vi forstod det ikke. (sproget)

D.12/9

Vi stod op og spiste morgenmad. Kl. 12 kørte vi med taxa til storbyen, hvor vi så en kirke og efter det shoppede vi. I byen spiste vi frokost og aftensmad.

D.13/9

Vi blev hentet af en taxabus kl. 8.00 og kørte i 2 timer til et sted, der hedder "Blagoe Delo" (et værkstedstilbud), som ligger nord for Yekaterinburg og inde i Asien.

Da vi kom, fik vi at vide, at de havde ventet i spænding på os. Vi fik vores jakker og tasker stillet og kom op ovenpå og fik hilst på dem, der arbejdede der.

Vi sad i en rundkreds og fik at vide, hvad dagen skulle bringe, og så blev vi vist rundt. Der var et uld-filteværksted, et træværksted, hvor de lavede engle, elefanter og andre træ-ting. (De havde lavet over 700 engle som gaver til alle deltagere på den kongres vi var på, hvor vi fik én hver sammen med andre ting, de havde lavet). Der var også et lille papirværksted (de havde lavet en blok til hver deltager på kongressen, omslaget var af karton, som de havde lavet, med pressede blomster i) og et lysværksted. (Det var endnu ikke i gang i år, for det bliver brugt, når det er koldt, så det kan varme i huset, som ikke er isoleret). Der var også et syværksted og et keramikværksted.

Vi fik en rundvisning i byen og var på et gammelt museum, hvor vi hørte nogle sagn om byens navn, men dem kan vi ikke helt huske mere. Vi spiste med til frokost og bagefter hørte vi koncert og vi optrådte også med nogle ting. Lars og Josef og Majken optrådte med tryllekunst og vi gav dem gaver. Vi var med på værkstederne, og bagefter gik nogle af os en tur i byen, hvor vi hilste på en russisk ko og en kat.

Om aftenen var vi ude og spise på en lille restaurant. Senere fik vi te ved vores værter i deres bjælkehus. Bagefter blev vi hentet og kørt tilbage til hotellet. Det var en dejlig dag, hvor vi havde mødt mange søde mennesker, som vi gerne vil holde kontakten med på en eller anden måde.

D. 14/9

Vi stod op og spiste morgenmad og så kørte vi ind til byen, hvor vi var i Blodskirken og kiggede rundt i byen. Om aftenen var vi ude og spise sammen med Nadja og Kait (de havde været vores frivillige hjælpere under kongressen). Bagefter tog vi hjem og pakkede det sidste og fik sovet lidt, inden vi skulle tidligt op næste dag.

D.15/9

Vi tog med flyet midt om natten og kom til Danmark igen om morgenen. Det var så vores ferie, som vi kan se tilbage på og dele med jer andre.

Kærlig hilsen Stine og Sara

Landbrugsnyt november 2017

Af Lars Pedersen

Medarbejderne

Det skrider fremad med det nye og større pauserum. Det er blevet spartlet og pudset, så det er klar til at blive malet. Malingen af de nye lokaler blev der ikke råd til i byggebudgettet, så det må vi selv stå for. Det kan være, vi vil søge hjælp til denne opgave i Levefællesskabet, men mere herom senere.

Markerne

Det har været og er stadig et meget vådt efterår, og det har været meget svært at lave noget på markerne med traktor. Det blev derfor sent, inden vi fik udjævnet den store stak jord, der var blevet fjernet fra staldens omgivelser. Dette gør, at jeg heller ikke kan nå at etablere et plantedække på den nu bare jord. Dette er ikke godt for jorden og ser heller ikke særlig godt ud, men det må vi leve med. Jeg har heller ikke fået etableret rug, da der ikke har været en tør periode, der var lang nok til at klargøre et passende såbed. Græsmarkerne går det noget bedre med. De gror og bliver ved med at gro i det våde, milde efterår.

Dyrene

Der er otte køer, der har kælvet. Det er blevet til fire kviekalve og fire tyrekalve. Den sidste ko, Asta, kælder primo december. De fire kviekalve er kommet til at hedde Tulle, Olga, Tyttebær Maja og Anemone. Tyrekalvene hedder Tjalfe, Alf, Aladdin og Aragon. De har alle en dyb rød farve og nogle lidt hvide pletter. Farven kan ændre sig, efterhånden som kalvene bliver ældre. Nedenfor har jeg indsat to billeder omkring Askepots kælvning. Det første billede er taget netop som Askepot har født "vandkalven". Det kalder man det første af den væskefyldte hinde, den ufødte kalv ligger inden i, som bliver synlig. Denne væskefyldte hinde hjælper med at åbne fødselsvejen. Det næste billede er taget 57 minutter senere, hvor Anemone, som kalven kom til at hedde, allerede søger efter "mælkebaren".

Adventsspiralen

På alle vore skoler samt Helsepædagogiske hjem og i andre fællesskaber danner adventsspiralen/ -labyrinten led i kæden af årstidsfester og højtideligheder. Navnet peger hen på adventstiden, og vi åbner hvert år med denne lysfest porten til denne tid.

Der gøres forskel på, om det er en spiral for de små børn: børnehave og børnehaveklasse, skolebørn eller unge, og for voksne – se illustration.

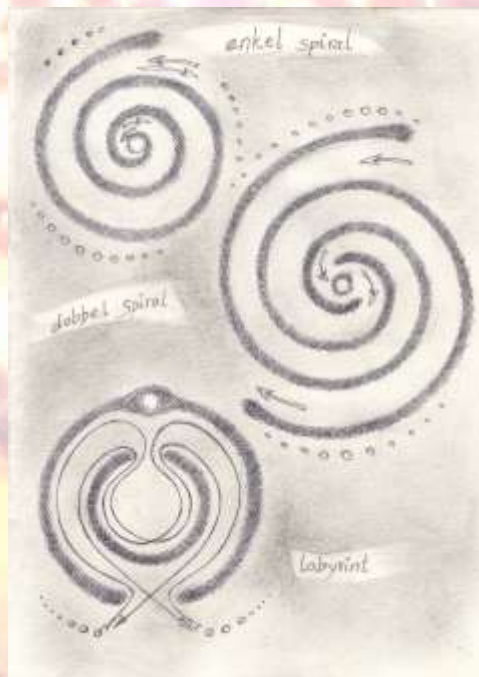
Forberedelser, baggrund og selve højtiden:

Den enkle spiral

Gran og / eller mos hentes ind fra skoven og lægges i salen i form af en spiral. I midten – enten på en forhøjning eller en stor lysestage sættes et stort lys, og rundt i spiralen sættes små lys der står enten i en klump ler, eller i et æble. Ét lys for hver deltager. I begyndelsen er kun det store lys i midten tændt. Elever og lærere går ind i det næsten mørke rum, mens der spilles musik, indtil alle sidder rundt om spiralen. Musikken spiller hele forløbet igennem. I børnehaven og børnehaveklassen lægges en enkelt spiral. Her går der ét barn ad gangen ind, tager et lys som bæres ind til det store lys og tændes. På vej ud sættes lyset i spiralen igen, og barnet sætter sig.

Dobbeltspiralen (har ikke været brugt i Hertha)

For skolens børn og de voksne lægger vi en dobbelt spiral. Her står lysene i den ene – og sættes i den anden spiral, når de er tændt. Den første sætter sit lys inderst, tættest ved det store lys, således at spiralen oplyses indefra, indtil den står som en lysende form. Når den første har tændt sit lys og begiver sig på vej ud, begynder den næste at gå ind. Når alle lys er tændt, synger vi en adventssang og går derefter ud. Det giver en meget fin stemning af andagt og ro på vores fælles vej og den individuelle vej ind til lyset i mørket. Hele adventstiden er en forberedelse til Julen, erindringsfesten for Kristi fødsel. Det ophøjede heri kan vi voksne mennesker bevidst forholde os til og forberede os på. Adventsspiralen og labyrinten er blevet til ud fra et ønske om at skabe et rum i børnenes

og de unges bevidsthed, som kan give plads til den helt særlige stemning af inderlighed og andagt, som hører til julen. Vore forfædre vidste intuitivt, ad hvilke veje man forbinder sig med det ophøjede. Når vi ser spiraler rundt omkring på gravkamre og labyrinter på gamle kultsteder, er det tegn på, at de ad denne vej fandt tilgang til noget ophøjet. Ved at iagttage en vandhvirvel, som også er en form for spiral, kan vi se, hvad der egentlig sker. En del af vandet skiller sig ud og danner ved en indadgående bevægelse sit eget rum med sin egen rytme, som spiralen danner indgang til. Goethe opdagede, at plantens vækst former sig i en spiralbevægelse, og indenfor dén udfolder planten sit væsen. Enhver opmærksom "skovgænger" har set træstammer, hvor spiralvæksten er særlig markant. Spiralen er en urform – eller måske snarere en urbevægelse, som vi finder overalt i naturen, ja sågar i den menneskelige organisme.

At gå ind i spiralen/ labyrinten kræver koncentration. Både vejen, målet, gangen og lyset må være i bevidstheden. Det er en stærk oplevelse for den, der går ind, men også for dem, der sidder rundtom. Stemningen er meget intens. Alle løftes for en stund ud af dagligdagens tummel og får mulighed for en indre oplevelse. Ved at tænde deres lille lys ved det store, får de på beskeden måde del i noget større, noget ophøjet.

Labyrinten

Nogle steder lægger man for de større elever på skolerne og for unge og voksne udviklingshæmmede på hjemmene samt hos såkaldt normale en labyrint. Her går to personer samtidig med hver sit lys, som de allerede tænder ved indgangen. Det er på en måde det tændte lys fra spiralen, der her bæres videre som et nyt trin i udviklingen. Med alderen bliver man mere bevidst om det andet menneske ved sin side – eller burde måske blive det. Deltagerne sidder i to halvkredse udenom labyrinten, og én fra hver side går nu hen og tænder sit lys, hvorefter de går ind ad hver sin vej. De mødes halvvejs og krydser hinandens spor. Dette er højdepunktet på samme måde som det at tænde lyset i spiralen. Labyrinten kræver en ny form for opmærksomhed – idet de to deltagere hele tiden skal have det andet menneske i deres bevidsthed, for at man kan følges symmetrisk og mødet kan finde sted på det rette sted. Det er en social højtidelighed. Der er ingen tilskuer, kun deltagere.

(Artiklen er oprindelig skrevet til Silkeborg Steinerskoles blad og har været bragt her i bladet for 2 år siden (red.anm.))

Sibylla Hofstetter

Med A-B-C gennem HERTHA

Alle Nerthus' blomster står og vajer i vinden
Blomsterne nyder den friske luft
Cikorieblomsterne er himmelblå
Drivhuset er fyldt med tomater, basilikum og
Et flot grønt
Figentræ står og vokser i varmen med grønne frugter.
Grantræet står lige op i luften
Huset syd for gartnerbygningen er helt nyt
I haven står en lille blå bænk
Johnny og Tina og deres lille dreng bor der
Karen Wadsholt cykler forbi os
Lavendelblomsterne ved drivhuset er lidt visne
Martin kører og slår græs med havetraktoren
Nogle går ned mod Engvej med store sorte plasticposer
Ovre på marken står de hvide margueritter
Purløgen vipper frem og tilbage i blæsten
Qulde er i luften nu, jeg fryser
Rucula vokser også i drivhuset
Salvien gror godt i Herthas jord, den har lilla blomster
Træerne står og venter på, det skal blive vinter
Ude i jorden står høje solsikker og blomstrer i gult og brunt
Valmuen, tynd i stilken, ligner en lille sart pige med skørt
X er da svært at finde noget ord med
Yverne på køerne gir' mælk.
Zetna's hus ligger øst for stalden
Æblerne er røde, nogle er revnede.
Øst for Nerthus ligger stalden
Åen løber nede i engen, hvor køerne går.

Sara Henningsen 26/9 2017